

E ENJTE DATA 30 MARS 2023

Të nderuar kolegë, Të nderuar qytetarë, Sot diskutohet raporti i Entit Rregullator të Ujit. Në fillim të fjalës sime, dua të falënderoj drejtuesit, bordin dhe të gjithë punonjësit e këtij enti, në radhë të parë, për korrektësinë e paraqitjes në afate të këtij raporti në Kuvendin e Shqipërisë dhe, në radhë të dytë, për korrektesën me të cilën kanë paraqitur në raportin e tyre, me të gjithë treguesit e situatës reale që kemi në terren për ujësjellës-kanalizimet. ERRU-ja është një ent i pavarur që mbikëqyr, tarifon dhe licencon, pra ka detyra të qarta, të cilat besoj se i ka realizuar më së miri. Nga ana tjetër, dua ta nxis ERRU-në që t'i ketë parasysh ato detyra, të cilat do t'i lërë Kuvendi i Shqipërisë të materializuara në projektrezolutën që do të aprovojmë sot. Për çfarë e kam fjalën? E para, të vazhdojë përpjekjet për nxitjen, kontrollin dhe monitorimin e procesit të agregimit të ndërmarrjeve, sepse kemi akoma disa ndërmarrje që nuk e kanë përmbyllur këtë proces. Por në mënyrë të veçantë dua ta nxis për përmirësimin e shërbimit ndaj konsumatorët, vërejtjeve e shqetësimeve që ata kanë. Për këtë është ndërtuar një platformë elektronike, ku këto shqetësime materializohen, por duhet të jemi korrektë ndaj qytetarëve. Përse e them këtë? Këtë e them se furnizimi me ujë nuk është një problem aq i thjeshtë, pra nuk është thjeshtë çështje projektesh dhe parash, uji është një element shumë i vështirë për t'u menaxhuar. Unë nuk di nëse e kemi pasur ndonjëherë të zgjidhur dhe nuk bie dakord me disa kolegë parafolës që thanë: "Kemi bërë hapa mbrapa". Uji në Shqipëri ka qenë gjithmonë problem, por avash-avash ka marrë zgjidhje të caktuara në periudha të ndryshme. Mënyra se si ishte menduar organizimi i tij në shoqëri, në pronësi të bashkive, nuk ishte adekuat me kohën dhe premtimet për të sjellë sa më shpejt 24 orë ujë në të gjitha shtëpitë, ndaj u pa një zgjidhje e re, zgjidhja e agregimit, e cila ka në funksionin e saj përmirësimin e investimeve dhe të cilësisë së shërbimit edhe atje ku nuk ka qenë e mundur; kur ndërmarrjet kanë qenë të vogla, të mund të sjellim ekonominë e shkallës.

Për këtë arsye, besojmë se do të kemi zgjidhje të mira në të ardhmen. A do ta zgjidhim shpejt këtë problem, 100%? Unë besoj se jo, por të gjithë duhet të jemi koshientë, përtej politikës, se të jesh i pasur me burime ujore, sikurse është Shqipëria, nuk do të thotë se uji duhet të jetë automatikisht në rubinetin e shtëpisë. Uji i burimeve, për të cilat falënderojmë Zotin që i kemi në Shqipëri, kërkon investime të rëndësishme që ky produkt të sillet në shtëpi, të cilat nuk janë thjesht investime në para. Këtu më lejoni të përmend disa tregues që kanë të bëjnë me ujësjellësin e Tiranës, ku është përqendruar pjesa më e madhe e qytetarëve. Pas aprovimit që kemi bërë, disa muaj më parë në këtë seancë, të një kredie për ujësjellësin e Tiranës, e cila është rreth 80 milionë euro, me garanci sovraane nga qeveria, mendoj se në vitin 2025 Tirana ta ketë të zgjidhur problemin e ujit, pra do të ketë 24 orë, duke bërë një investim në një unazë presioni, e cila do të rrethojë të gjithë qytetin, ndaj thashë që nuk është vetëm çështje parash, por edhe çështje konceptesh. Sot ujësjellësi i Tiranës ka një nivel matjeje mbi 90%, niveli i arkëtimeve është rreth 96% dhe furnizimi me ujë është 17 orë. Dikush nga kolegët tha: "Nëse kemi 17 orë ujë, atëherë duhet të heqim depozitat". Qëllimi është të hiqen depozitat, por me 17 orë ujë nga 24, janë akoma 7 orë pa ujë. Pra, askush nuk dëshiron të qëndrojë 7 orë pa ujë në shtëpi. Heqja e depozitave do të përfundojë kur investimi që ka filluar ujësjellësi i Tiranës për të gjithë unazën e presionit, për rritjen e burimeve të furnizimit edhe me burimin e ri të Gurit të Bardhë, i cili do të rrisë nivelin e furnizimeve, të përfundojë. Atëherë besoj se do të kemi mundësi të heqim depozitat, të cilat janë jo vetëm të shëmtuara, por edhe të dëmshme për shëndetin nëse nuk mirëmbahen. Tirana ka një efikasitet të stafit me 2,64 për 1000 lidhje. Këtu dua të ndalem pak më gjatë, sepse treguesit mesatarë në të gjithë Shqipërinë i kemi me 4,64 punonjës për 1000 lidhje.

Sigurisht, mund të ketë ujësjellës të cilët kanë një numër të shtuar të punonjësve, por duhet të kemi parasysh se çdo ujësjellës ka specifikat e veta. Nuk mund të jetë njësoj një ujësjellës që ka një zonë të përqendruar të shpërndarjes së ujit, me një ujësjellës që ka një zonë shumë të shtrirë. Pra, varet nga nevojat që kanë ujësjellësit për punonjës për të kontrolluar matësit e shpërndarë në atë territor. E dyta, që është e rëndësishme, ne e kemi theksuar edhe në rezoluta të tjera dhe vazhdon të ngelet një problem, është çështja e sigurisë së objekteve të furnizimit me ujë, ku për sigurinë e tyre kemi një numër të madh punonjësish sigurie. Pra ERRU-ja duhet t'i nxisë këto kompani që të kalojnë në mënyra moderne për sigurinë, me teknologji për të ulur numrin e punonjësve, të cilët figurojnë si mesatare e lidhjeve. Vazhdojmë të kemi një nivel jo të kënaqshëm të ujit pa të ardhura. Tirana është diku te 59,8%, e tha edhe ministria, nga 74% ka zbritur në 59,8% falë investimeve dhe menaxhimit shumë të mirë që i është bërë, gjithsesi vazhdon të jetë i lartë. Duhet të kuptojmë se uji nuk është njësoj si energjia elektrike. Për energjinë elektrike mjafton të shtrihet një kabull, të vendoset një transformator i ri dhe ulen humbjet e energjisë, ndërsa uji ka problematika të caktuara. E para, nuk mund të shtrohen tuba pa fund. Tubat e mëdhenj dhe të presionit janë rreth 6 metra dhe në çdo 6 metra duhet të ketë një lidhje, pra secila nga ato lidhje mund të jetë një pikë e dobët për të pasur humbje nesër. Humbjet fillojnë me pika, të cilat me kalimin e kohës rriten deri në momentin që bëhet humbje e madhe. Pra, në përgjithësi niveli i humbjeve në ujë dhe ujësjellës ka për të qenë një tregues jo i ulët, i cili do të na shoqërojë edhe kur të kemi 24 orë ujë. E rëndësishme është se sot mbulimin me ujë në territorin e Tiranës e kemi 100%.

Pra, nuk ka konsumator që nuk furnizohet me ujë nga ujësjellësi i Tiranës. Siç e thashë, do të bëjmë një rrjet presioni 49 kilometra, me tubacione të reja që do të shtrohen rreth e rrotull Tiranës për të garantuar ujë si në katin e parë, ashtu dhe në katin e fundit të ndërtesës më të lartë që ndërtohet në Tiranë, pra të kemi presionin e nevojshëm. Meqenëse këtu u hap tema e largimit, më lejoni që në fund të fjalës t'ju them edhe dy të dhëna që ka publikuar ministria gjermane e Emigracionit, ku shqiptarët zënë një numër, por jo të rëndësishëm, sepse janë rreth 40 mijë rumunë, 20 mijë bullgarë, 3500 spanjollë, 15 mijë kroatë dhe rreth 8 mijë shqiptarë në vitin 2020, të cilët kanë kërkuar të qëndrojnë në Republikën Federale të Gjermanisë. Pra, kjo nuk është një sfidë vetëm për ne, por edhe për Europën Jugore, për Ballkanin Perëndimor në mënyrë të veçantë, e cila kërkon një adresim brenda mundësive që ka secili shtet. Unë mendoj se diskutimet që kemi bërë dhe vendimet që kemi marrë, qoftë në lidhje me rritjen e shpejtë të pagës minimale përpara premtimeve dhe planeve që kishim bërë, qoftë edhe diskutimi që po hapim për rritjen e pagave në përgjithësi, për diskutimin që po bëjmë për rritjen e pagës në administratë, por edhe në bashkëpunim me bizneset shqiptare për të rritur pagat në të gjithë sektorët, do t'i shërbejë, brenda mundësive që ka Shqipëria, edhe këtij argumenti. Duke nxitur edhe një herë ERRU-në që të jetë në lartësinë e sfidave që kemi marrë përsipër për agregimin e kompanive të ujësjellësve për zgjidhjen sa më shpejt të këtyre problematikave, ju falënderoj për vëmendjen.